

Bioferskaat op it Fryske boerehiem: 'Sa kin dat!'

Agrarische erven hebben de afgelopen decennia flinke veranderingen ondergaan. Veel ligboxstallen uit de 20e eeuw zijn vanaf begin 2000 vervangen door grotere versies, sleufsilos zijn toegevoegd en daarmee is de oppervlakte van veel erven toegenomen. Dat biedt ruimte aan de moderne bedrijvigheid, maar het biedt ook volop kansen voor meer biodiversiteit. Dat zorgt niet alleen voor volop leven op het boeren erf, maar ziet er ook nog eens prachtig uit en draagt bij aan een divers landschap.

De historische indeling van het Fryske boerehiem kan ons goed helpen bij het verhogen van de biodiversiteit op het erf. Zo is er altijd sprake van een voor-, zij- en achtererf. Het voorerf heeft vooral een sierfunctie, aan de zijkant bevinden zich de nutsfuncties (moestuin, boomgaard) en op het achtererf bevindt zich het bedrijfsgebouwen dat qua beplanting logisch overgaat in het omringende landschap, veelal met inheemse soorten.

Deze poster is bedoeld ter inspiratie om de biodiversiteit te bevorderen en sluit aan bij de structuurvisie van de Provinsje Fryslân 'Grutsk op 'e romte'.

- Salamander
- Juffer
- Kikker
- Libel
- Waterhoen
- Kievit
- Wilde eend
- Egel
- Veldmuis
- Wezel
- Mol
- Haas

- Spotvogel
- Tijftjaf
- Winterkoning
- Ringmus/
Huismus
- Grauwe
vliegenvanger
- Roodborst
- Merel
- Huiszwaluw
- Boerenzwaluw
- Spreeuw
- Argusvlinder

- Putter
- Witte
kwikstaart
- Torenvalk
- Kleine vos

- Kerkuil
- Icarusblauwtje

- Vleermuis
- Hooibeestje

- Aardhommel
- Zwarte els

- Steenhommel
- Es

- Vosje
- Eik

- Metselbij
- Zoete kers

- Meidoorn

- Veldesdoorn

- Sleedoorn

- Knotwilg
- Vlier

- Bloemrijk
grasland
- Takkenrillen

- Gefaseerd
maaien
- Schuilplaats voor
zoogdieren,
insecten, vogels

- Nestkast
- Solitaire boom

- Aan bomen of
schuur, voor zwaluwen,
uilen, vleermuizen,
mussen e.a.
- Nestmogelijkheden
voor vogels,
schuilen voor
roofvogels

- Nestmateriaal zwaluwen,
drinkplek vogels
- Waterkevers, oeverplanten, loopkevers,
toegankelijke drinkplek voor
zoogdieren, (harig) wilgenroosje,
kattenstaart, koninginnekruid, e.d.

Variatie op het erf is de sleutel naar meer biodiversiteit

- **Poel**
Amfibieën, libellen en juffers, nestmateriaal zwaluwen, drinkplek vogels
- **Natuurvriendelijke oever**
Waterkevers, oeverplanten, loopkevers, toegankelijke drinkplek voor zoogdieren, (harig) wilgenroosje, kattenstaart, koninginnekruid, e.d.
- **Houtwal / houtsingel**
Afhankelijk van grondsoort kiezen voor passende beplanting
- **Bladhoop / compost**
Overwinteringsplaats voor egels en muizen, plek voor insecten
- **Boomgaard**
Fruitbomen (oude rassen) in combinatie met bloemrijk gras
- **Insectenhotel**
Takjes, holle stenen, stammen met gaten geboord, dakpannen, stro, e.d.
- **Siertuin / moestuin**
Insecten, vogels
- **Lei-, knot- of kandelaarlinde**
Schaduw, nestgelegenheid, bloei trekt insecten, schuilgelegenheid vogels
- **Nestkasten**
Aan bomen of schuur, voor zwaluwen, uilen, vleermuizen, mussen e.a.
- **Solitaire boom**
Zoals rode beuk, goudes, linde, paardenkastanje, walnoot
- **Heggen**
Nestmogelijkheden voor vogels, schuilen voor roofvogels
- **Bloemrijk grasland**
Gefaseerd maaien
- **Takkenrillen**
Schuilplaats voor zoogdieren, insecten, vogels

Living Lab Fryslân is in 2016 gestart met medewerking van verschillende organisaties en boeren. Provinsje Fryslân heeft het initiatief genomen om een 'Living Lab voor natuurinclusieve landbouw' te ondersteunen. Het Lab helpt (groepen) boeren en anderen om de bedrijfsvoering zo in te richten dat deze bijdraagt aan een rijke biodiversiteit en een goede boterham. Het Lab helpt en inspireert met de organisatie van meer samenwerking, afstemming en onderlinge informatievoorziening

tussen de verschillende partijen: boeren, burgers, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

Meer inspiratie
Livinglabfryslan.frl/biodiversiteitrondboerderij

In nauwe samenwerking met Landschapsbeheer Friesland is deze poster tot stand gekomen. Landschapsbeheer Friesland werkt al bijna 40 jaar lang in de gehele provincie Fryslân aan het bevorderen van een aantrekkelijk, biodivers en streekeigen cultuurlandschap. Dit wordt gedaan met de Friese inwoners en alle belanghebbenden in het buitengebied. Zo wordt er al decennia lang samengewerkt met de agrarisch sector, o.a. aan het herstel en versterken van landschapselementen op het boerenland. Het adviseren over beplantingen in het buitengebied, zo ook (boeren-) erfbeplanting is een prominent onderdeel van de werkzaamheden van de stichting. landschapsbeheerfriesland.nl

Mede mogelijk gemaakt door:
 Provincie Fryslân
 Regio Deal
Natuurinclusieve
Landbouw
 Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert in zijn platteland

